

DOKUMENTET

Öppet brev till AU

Och till övriga styrelseledamöter för kännedom

Jag har arbetat på Genealogiska Föreningen (fortsättningsvis kallat GF) i nu drygt 23 år. Bland det första jag lärde mig om GF när jag kom hit som ny praktikant, var att saker och ting inte alltid fungerade riktigt som det var tänkt, men att det faktiskt fungerade ändå. En annan sak som är och alltid har varit speciell med föreningen är just att det är en ideell förening. Arbetsklimatet har inte varit låst vid rangordning på samma sätt som är vanligt i ett företag. Alla har hjälpts åt att uppnå resultat, och allas åsikter och kunskaper har behandlats lika oavsett vilken position vi har haft. Alla har respekterats för sitt speciella kunnande.

Detta är främsta anledningen till att jag har kunnat stanna kvar på GF i så många år. Åsiktsfriheten och utrymmet för egna initiativ har varit stora.

Jag har många och ljudliga åsikter, och kan säkert uppfattas som besvärlig, särskilt bland män som inte fullt ut accepterat kvinnor som likställda arbetskamrater. Självfallet har detta emellanåt lett till diskussioner, som dock oftast utmynnat i positiva erfarenheter för båda sidor.

Men sedan våren 2015 har denna öppna anda och speciella arbetsmiljö gradvis försvunnit. Sakta men säkert har styrelsens kärna, arbetsutskottet, tillskansat sig närmast total kontroll över beslut, personal och verksamhet på ett sätt som knappast kan kallas demokratiskt eller öppet längre. De öppna diskussionerna och förslagsrummet har ersatts av skriftliga dokumentationer av färdiga beslut.

För mig har det inneburit att jag numera går till ett arbete som innebär frustration och tristess. Att både jag och mina kollegor diskrimineras och varken röner uppskattning för vårt arbete eller respekt för våra kunskaper. Det sistnämnda är något jag aldrig tidigare upplevt på GF. Från att ha varit en betrodd medarbetare, har jag nu blivit en lönebidragsanställd, som man hotar med uppsägning varje gång jag kommer med besvärliga åsikter.

SAMLINGARNA

Vi, framför allt Chris och jag, blev ganska förvånade och mycket bestörta när samlingsgruppen med Michael Lundholm i spetsen beslutade att hängmappsarkivet ska avskaffas. Förvisso behöver arkivet en ordentlig genomgång, och visst vore det bra om handlingarna digitaliserades, men att avskaffa mapparna och ersätta dem med kartonger vore inte särskilt lämpligt, då ständigt nytt material kommer in till arkivet. Dessutom finns gott om äldre dokument i hängmapparna, och vi har konstaterat att förvaring i kartong skadar dessa. Hängmappsarkivet är inte något avslutat arkiv, utan fylls på kontinuerligt, varvid ett system med kartonger vore mycket opraktiskt. Jämför gärna med kartongerna med medlemsblad, som är vårt ständiga bekymmer!

KONTANTSTOPPET

Den 2 mars 2016 var Mats Lönegren på plats på Genealogiska Föreningen när Marjaana och jag kom dit. Han meddelade då att från och med dagens datum, gällde kontantstopp på GF. Vi skulle inte ta emot någon kontant betalning mera från våra kunder. Ingen av oss som dagligen hanterar köp, hade fått möjlighet att uttala oss om detta tidigare, inte ens informerats!

Både vi och senare Chris blev mycket upprörda över detta. Vi mailade senare på kvällen en lång lista till styrelsen angående detta, där vi angav varför vi inte tyckte detta var en god idé.

Det visade sig då att övriga styrelseledamöter utanför AU inte kände till någonting om detta

kontantstopp. Listan finns kvar, se bilaga.

Senare på eftermiddagen, när Mats Lö hade gått, upptäckte vi att handkassan i skrivbordet tömts på samtliga sedlar. Endast en handfull mynt låg kvar. Jag hade tänkt be Chris köpa nya frimärken (se denna punkt). Om denna tömning hade Mats Lö inte sagt ett ord till oss.

Fråga 1: Hur kunde Mats Lönegren meddela oss att 'det fanns ett beslut' om kontantstopp från och med den 2 mars när övriga styrelsen inte ens kände till detta? Att sluta använda kontanter gör stor påverkan på vår försäljning och sänker vår servicenivå. Det är knappast något beslut som AU ensamma kan ta.

Fråga 2: Varför har personalen, som ju i första hand är de som hanterar köp, varken tillfrågats eller ens informerats om detta i förväg?

Fråga 3: Om man nu anser att detta är ett riktigt beslut, varför har det då inte gått ut någon information till samtliga GF-medlemmar om detta? I novembernumret av GF-aktuellt informerade man visserligen om de nya betalsätten, men där står fortfarande ingenting om att vi inte längre accepterar kontanter som betalning.

Fråga 4: På vilket sätt gagnar kontantstoppet våra medlemmar?

DUBBLETTERNA

I samband med att kontantstoppet blev verklighet, avsåg jag mig i ilska och besvikelse ansvaret för dubblettböckerna eftersom man rätt upp och ner omintetgjorde mina senaste sju månaders arbete med att presentera dessa på delvis nytt sätt. Ett sätt som under januari och februari 2016 renderat oss ordentligt utökad dubblettförsäljning 'över disk' till vardags.

Jag avsåg mig också mitt medlemskap i Marknadsföringsgruppen.

Mats Lönegren kallade då in mig till möte, och informerade mig om att mitt deltagande i marknadsföringsgruppen stod med i min arbetsbeskrivning, och var obligatoriskt. Han påtalade också för mig att jag 'borde försöka tänka mer som en anställd'. Och frågade också varför jag hade så många invändningar mot det som skedde 'är det du som äger GF kanske?'. Mitt svar att mina 23 år i föreningens tjänst kanske borde rendera mig en viss respekt för mina kunskaper och en viss lyhördhet för de argument jag presenterade, väckte inget gehör.

Varken Marjaana eller jag kände vid det här laget att vi hade något förtroende kvar för Mats Lönegren i hans roll som personalansvarig för oss, och vi skrev tillsammans ihop ett mail till ordföranden och vice ordföranden och bad om att man skulle utse någon annan person till den uppgiften. Detta hände i mars. Till dags dato (slutet av november) har varken ordföranden eller vice ordföranden ens svarat på vårt mail.

Fråga 1: Det står mycket riktigt i min arbetsbeskrivning att jag ska vara medlem i Marknadsföringsgruppen. Men i samma arbetsbeskrivning står också att jag har ett utökat ansvar för dubblettböckerna. Hur kommer det sig att det ena är obligatoriskt men inte det andra?

Fråga 2: Ludde fick istället ansvaret för dubblettböckerna. I sin första rapport till styrelsen om detta beklagade han sig över att arbetet var tidskrävande, och önskade hjälp från andra.

Jag skrev då till Ludde och frågade om han ville att jag skulle plocka ihop dubblettböcker till Släktforskarlagarna i Umeå. Ludde skrev tillbaka att jag gärna fick göra detta. På vilket sätt gör detta att jag INTE har fått ansvaret för dubblettböckerna till Umeå delegerat till mig?

Fråga 3: Under de månader som förflutit sedan kontantstoppet, har dubblettförsäljningen 'över disk' till vardags i stort sett upphört helt. Jag anser att detta beror på att köpen inte längre kan äga rum kontant. Dubblettböckerna betingar i regel priser mellan 40-120 kronor och många vill helst betala så låga summor kontant. Dessutom är dubblettköp oftast spontanköp. Att göra ett kortköp är

knappast spontant.

Om man nu inte anser att jag har rätt i att vardagsköpen nästan upphört, varför är man då så oerhört angelägen om att sänka priserna på böckerna? så till den milda grad att man till och med nästan vill skänka bort våra bästsäljare, se nedan?

I augusti, efter semestrarna, hade Michael Lundholm och Mats Lönegren ett AU-möte. Efter detta möte kom de in och meddelade mig att de hade 'plockat ihop dubblettböcker till Umeå'. När jag mycket förvånad förklarade att jag redan hade gjort detta, utbad sig Michael att få se böckerna jag plockat ut. Jag visade honom dem, och han gick igenom dem, bok för bok.

Det var första gången på åtminstone tio år som någon i ledningen granskat de böcker jag valt ut. Och den förnedring jag kände vid denna öppna misstro mot min förmåga att välja ut dubletter tänker jag inte ens försöka beskriva.

När herrarna så visade mig de böcker de själva plockat ut, blev jag mycket bestört över att Michael ville plocka med en gammal upplaga av Bygdén Härnösands stifts herdaminne. Med tanke på att upplagan saknade det supplementband som Carl Szabad gjort, och med tanke på att Förbundet numera rear ut hela herdaminnet i faksimiltryck för endast 50:- ansåg jag att den gamla upplagan skulle bli mycket svårsåld, dessutom var det fyra tunga böcker att släpa upp till Umeå. Jag förklarade detta så vänligt och respektfullt jag kunde för herrarna. Vidare ville man ta med ett antal av Förbundets årsböcker, vilket jag också ansåg vara mindre lyckat, då Förbundets monter inte var långt ifrån vår, och de själva brukar sälja sina årsböcker där. Även detta uttryckte jag i ord.

Någon dag senare fick jag ett e-mail från Mats Lönegren, där han skrev att 'dubblettböckerna till Umeå inte var avsedda att säljas utan för att visa upp kvaliteten på de dubblettböcker vi har'.

Jag blev så häpen att jag inte så mycket som svarade på mailet. Släpa tunga böcker till Umeå för att inte sälja dem?!

Frågan är uppenbar...

Det är ju som om en restaurang skulle visa sina gäster fotografier på delikata maträtter...

När det så var packdags, skedde ett olyckligt missförstånd. Transportburarna som vi hyrde av Förbundet skulle, trodde vi, hämtas på onsdagen den 17 augusti. Måndag den 15 augusti fick jag av en slump reda på att burarna skulle hämtas redan på tisdagen, eventuellt på morgonen! Nu blev det extremt bråttom. Jag ringde in Fredrik och Lars-Erik, och med dessa herrars hjälp blev vi färdiga med packningen i tid.

Framåt kvällen insåg jag att herdaminnet som Michael ville ha med, inte var nerpackat. Jag insåg att det kunde bli diskussion om saken, men ansåg mig ha redogjort för goda skäl till att inte ta med det, varvid jag avstod.

Mycket riktigt. I Umeå, vid upppackningen, frågade Michael mig var herdaminnet var någonstans. Jag svarade 'hemma'. Han frågade då varför, och jag svarade att det hade jag ju redan förklarat en gång tidigare. Därefter gick jag därifrån. Jag ville inte gräla om dubbletterna i en lokal som var full av folk, det hade inte varit bra för GFs affärer vid Släkthorsdagarna. Michael Lundholm och jag bodde på samma hotell i Umeå, han hade många tillfällen att ta upp frågan med mig vid mera avskilda tillfällen. Vilket han aldrig gjorde.

Lördagen den 8 oktober fick jag med flera e-post från Michael Lundholm (se bilaga). Det han skrev gjorde mig verkligen upprörd. Jag blev både förtvivlad och förbannad. Och jag ställer följande frågor angående Michaels och Luddes agerande den dagen:

1. Man har alltså 'slängt de böcker vi bedömde som osäljbara'. På vilka kriterier bedömde Michael och Ludde böckerna som 'osäljbara'? Vilka erfarenheter som dubblettförsäljare på GF har de?
2. STF-böckerna säljer huvudsakligast på boklistor, men då säljer de mycket! De säljs sällan över disk och så gott som aldrig på Bokbörsen. Mina så kallade 'turistboklistor' har sålt långt

fler böcker än vi har utannonserat, och så har det varit varje gång jag haft en sådan lista. Då har vi tagit 60:- för inbundna böcker och 50:- för häftade. Om vi nu ska rea ut dessa böcker för 20:-, hur ska jag då någonsin mer kunna lägga dem på någon 'turistlista'? Jag kan inte sälja dem för ett annat pris än det som böckerna i receptionen har. Och jag kan definitivt inte få en enda STF såld på boklista för 20:- eftersom portot på dem är 48:-! Ingen köper en bok för tjugo kronor om portot är mer än dubbelt så dyrt.

3. Ludde och Michael har placerat 'fyndhyllan' bakom entrédörren. Eftersom den står öppen hela dagarna, syns inte hyllan. Hur ska besökarna se 'fyndhyllan' i framtiden? Vilken hylla tror ni det är som får besökarna att börja titta på dubblettböckerna i bokhyllan? (För att förhoppningsvis fortsätta med de övriga hyllorna sedan).
4. Man meddelar kort och gott att det blivit 'en massa remsor över' som man lagt i mitt fack. Har Michael och Ludde plockat bort böckerna man slängt ifrån Bokbörsen? Svaret på den frågan kan jag: Nej, det hade man inte brytt sig om. Vi hade alltså kunnat haft ett hundratal böcker utannonserade på Bokbörsen som inte längre finns hos oss!
5. Remsorna gav vid handen att herrarna slängt bort böcker som vi vid försäljning kunde ha fått 3085:- för. Har GF verkligen råd att slänga så mycket pengar i sjön?

Remsorna finns bevarade och jag erbjuder vem som vill i styrelsen att själv räkna ut summan om så önskas.

Hade jag istället tillfrågats eller inbjudits att medverka vid dubblettmassakern ovan, så hade jag kunnat plocka ur de STF-böcker som faktiskt säljer sämre än de andra, och vi hade kunnat ordna en tillfällig rea på just dessa volymer.

Det vi mer än något annat behöver till de vita dubblettbokhyllorna i receptionsrummet, är en stor skylt upptill som omtalar att de här böckerna är till salu. Trots att jag vid åtminstone två tillfällen bett Ludde förfärdiga en sådan (han har hand om laminatmaskinen) så lyser den ännu med sin frånvaro.

Michael och Ludde ställde dessutom upp Förbundets årsböcker, Riksarkivets dito samt STF i kronologisk ordning på hyllorna. Enligt åtminstone två medlemmar som jag talat med, gjorde detta att man inte uppfattade att böckerna var till salu. Den kronologiska ordningen gjorde att man trodde böckerna ingick i vårt ordinarie bibliotek.

FRIMÄRKENA

Vid ett personalmöte under våren meddelade Mats Lönegren kort och gott att frimärken, som dittills inköpts av Chris, nu skulle beställas via nätet av Mats själv. Detta kom efter att jag flera gånger frågat Mats via e-post hur jag skulle göra med den ofrankerade post som hopades på disken. Eftersom Mats plockat bort handkassan, hade vi ju inga medel att köpa frimärken för.

Efter semestrarna meddelade jag Mats att ekonomifrimärkena var så gott som slut. Jag bad honom beställa nya. Mats vägrade göra detta förrän vi fått ihop till att göra 'en större beställning'. När jag då frågade vad jag skulle göra med de brev som skulle iväg som ekonomipost fram till dess, så svarade han att jag skulle 'låta de breven ligga ofrankerade tills vi kan göra en större beställning'.

Jag är tyvärr inte utrustad med någon kristallkula. Hur mycket frimärken och i vilka valörer vi gör av med avgörs av kunder och medlemmar. Exempelvis: de tjugo 40-kronorsfrimärken jag för närvarande har i frimärkslådan kan vara slut om en vecka. De kan också finnas kvar om två månader. Detta beror helt och hållet på hur många utskick vi kommer att göra, och hur tunga dessa är. Och vi kan ju faktiskt inte fråga hela släktforskarverige om de tänkt beställa något från GF det närmaste halvåret, och i så fall vad och hur mycket....

Den uppkomna situationen i augusti blev akut efter Släktforskardagarna, då 100:- erbjudandet nått ut, och det började droppa in nya medlemmar som alla skulle ha varsin Släkt och Hävd nr 3 för i år. Den tidningen väger tyvärr fyra ekonomifrimärken per exemplar att skicka. Efter samråd beslöt

Chris, Marjaana och undertecknad att Chris ändå skulle ta de pengar vi hade i kopiekassan och köpa ekonomifrimärken (och en rulle enkronasmärken) för. Samma sak hände ett par gånger till. Ekonomifrimärkena tog slut. Men inga andra.

Fråga 1: Hur kan en eller flera personer i styrelsen anse att nya medlemmars första Släkt och Hävd ska 'ligga ofrankerade tills vi kan göra en stor beställning'? Eller för den delen att kunder som beställt böcker eller cd/dvd av oss ska behöva vänta på obestämmd framtid på sina varor?

Ända sedan jag fick hand om kundservicen på GF, har jag haft som 'adelsmärke' att alla beställningar ska expedieras så fort de nått mig. Jag har ofta fått beröm för 'snabb service' eller 'snabbt svar'. Jag vill att det ska fortsätta så. Det är inte så lyckat om vi får rykte om oss som 'söliga GF'. Dåligt rykte är mycket svårt att tvätta bort i släktforskarbranschen. (Det finns fortfarande folk i släktforskarföreningar runtom i landet som tror att vi är osams med Förbundet angående dess bildande 1986).

Fråga 2: Hur kan två medlemmar i AU kalla in Chris, korsförhöra honom angående frimärksköpen och dessutom hota med att 'köper du frimärken en gång till så är de dina'? Alltså: Om Chris köper ut frimärken åt GF någon mer gång, så får han ingen ekonomisk ersättning för det.

Chris arbetar på GF rent ideellt. Hur någon överhuvudtaget kan ha mage att bära sig åt på detta vis mot honom (eller någon annan volontär) övergår mitt förstånd. Borde man inte istället ha tackat honom för att han löste den akuta kris vi befann oss i?

Tillfrågad på styrelsemötet 20/10 angående detta med frimärkena, lär Lönegren ha svarat att det var 'Helena och Chris som inte sagt till i tid'. Som ovanstående visar, var det inte sant.

En av våra återkommande besökande medlemmar berättade måndag 7 november att han, som ofta sitter kvar till stängningsdags, hade observerat Michael Lundholm flyttande böcker i biblioteket. När han frågade Michael om inte bibliotekarien skulle göra det jobbet, fick han till svar att 'det är jag som är bibliotekarie'.

Besökaren, som träffat Chris ett antal gånger, sade då att 'jag trodde det var Chris Henning som var bibliotekarie'. Varpå Michael svarat: 'Det tror han bara', eller något liknande med samma innebörd.

Chris är utexaminerad bibliotekarie från Bibliotekshögskolan i Borås, med speciell inriktning på företags- och forskningsbibliotek. Vad Michael Lundholm anser om Chris och hans kompetens får stå för honom, men det ger honom inte rätt att säga osanningar till våra medlemmar.

DELAKTIGHETEN

Under det senaste året har jag och mina kollegor informerats ytterst sparsamt om vad som varit i görningen från ledningshåll. Allt oftare får vi läsa om nya ideer och nya projekt i GF-aktuellt istället för att bli informerade. Vi får förvisso de olika gruppernas rapporter inför styrelsemötena fortfarande, men då det numera är arbetsutskottet som på egen hand fattar beslut om projekt och ideer, så är det mycket som inte kommer oss till del. Transparensen, som underströks såsom oerhört viktig inom GF för några år sedan, har försvunnit. Igen.

Vid vårt senaste personalmöte, hade Marjaana en del synpunkter på hur hennes arbetsuppgifter hade försämrats. När hon började utveckla detta, försökte Mats Lönegren hejda henne med orden: 'jag känner inte att detta är inom mitt ansvarsområde.'

Mats Lönegren är personalansvarig för Marjaana och mig, och borde åtminstone till en del föra vår talan framför AU och styrelse. Självklart är det inom hans ansvarsområde att notera om någon av oss är missnöjd med arbetsuppgifterna, och sedan föra det vidare. Men personalmötena består numera av att Mats Lönegren meddelar oss vad styrelsen (i realiteten AU) har fattat för beslut.

VARNINGEN

Se bilaga.

Efter Släktforskar dagarna informerade Mats Lönegren mig om att Michael Lundholm hade velat ge mig en skriftlig varning för att jag inte tog med mig dubbletterna han önskade till Umeå. Mats hade emellertid övertalat honom att avstå från detta.

Men måndagen den 10 oktober kallades jag till möte med Thomas och Mats, och fick där den skriftliga varning ni ser här. Troligen till följd av att jag hade invändningar mot dubblettmassakern som ägde rum på lördagen innan.

Samt att Mats, när jag reste mig för att gå, tillade att: 'du får också varningen för att du envisas med att ta upp kontantfrågan när vi har möte, fastän styrelsen har fattat beslut i den frågan'.

SENT TILLÄGG:

Efter personalmötet den 16 november 2016, e-postade jag och Chris till Mats Lönegren och bad honom beställa nya frimärken. De lägre valörerna samt ekonomifrimärkena var då nästan helt slut. Det tog över tre veckor innan vi fick besked om att frimärken var beställda (i betydligt lägre kvantiteter än vi bad om dock), och ännu har det inte kommit några frimärken. Vilket har lett till att jag i flera veckor tvingats överfrankera brev för att överhuvudtaget kunna posta beställningar. Särskilt nu i julklappstider är det angeläget att folk får sina beställda produkter så snart som möjligt.

Måndag 5 december fick vi besök av medlemmen P O Dejfors. Han donerade för lite drygt ett år sedan en samling tidskrifter som heter FLÄKTNYTT. Dessa ges ut av Svenska Fläktfabriken, och kan vid första påseende tyckas inte vara något för GF. Chris bläddrade igenom dem och fann ett rikligt utbud av utförliga personbiografier, från 1930-talet och framåt i tidskrifterna, och tackade därför ja till dem. Nu ville Dejfors själv gärna titta i bladen. Han hade åkt från Enskede till GF för den sakens skull. Till min förvåning hittade jag inte tidskrifterna där jag senast sett dem, men med Michaels och Luddes ommöbleringar i åtanke, gick vi, Dejfors och jag, igenom arkivet och biblioteket på jakt efter tidskrifterna. Vi hittade dem inte. Dejfors beslöt sig då för att vänta in Chris, som, när han kom, trodde sig veta att de fanns i Warnstedtrummet. Där fanns de emellertid inte. Just då ringde Michael Lundholm i ett annat ärende. Jag passade på att fråga honom om FLÄKTNYTT. 'Den har vi gjort oss av med' svarade han.

Fråga 1: Varför hade varken Chris eller jag blivit underrättad om att tidskrifterna slängts?

Fråga 2: Vad mer har slängts av våra samlingar?

SLUTORD:

Inget av ovanstående kan med bästa vilja i världen sägas gynna våra medlemmar, blivande medlemmar eller kunder.

När strukturer, rutiner och styrdokument blir viktigare än att arbeta för att GF blir mer känt i släktforskarvärlden, sälja produkter och värva medlemmar, så har vi verkligen hamnat på villospår. Det är där vi befinner oss nu.

Helena

Avslutat 2016-12-15